Når halen henger
– vannhale hos retriever

Kaldt vann og hard aktivitet er en vanlig utløsende årsak til vannhale – særlig hos retrievere som elsker vannarbeid, foto: Laila Omdal Rønningen

Rikke Brustad (tekst)

Etter en dag med jakt, bading eller lange turer i kaldt vær kan halen plutselig henge rett ned, og hunden nekter å logre. Vannhale ser dramatisk ut, men er heldigvis ufarlig – med riktig behandling går det som regel raskt over.

Det kommer ofte snikende. Dagen etter en langtur i regnet, en real jaktøkt, eller kanskje en dag med masse deilig bading og vannaport. Hunden virket fornøyd i går, men nå er noe galt. Halen ser jo nesten knekt ut, den står litt ut fra kroppen før den henger rett ned. Hunden din vil ikke logre, og kanskje hyler den til når du prøver å ta på haleroten eller bevege halen. Du kan ikke huske at halen har blitt klemt i en dør eller fått en trøkk. Så hva har egentlig skjedd?

Hva er vannhale

Vannhale, eller akutt caudal myopati som det heter på fagspråket, er en relativt vanlig diagnose blant hunder, særlig retrievere. Tilstanden skyldes en akutt betennelse eller overanstrengelse i muskulaturen som styrer halen, typisk etter fysisk aktivitet i kaldt vann eller brå overgang fra hvile til hard trening. Den tette og kraftige muskulaturen i haleroten gir lite rom for hevelse, noe som øker trykket i vevet. Dette gjør at hunden får sterke smerter og mister evnen til å bevege halen normalt. Mange hunder blir stive i hele bakparten, og enkelte vegrer seg for å sitte eller legge seg. Hos tisper kan det også være vanskelig å urinere normalt.

Når bør du kontakte veterinær

Selv om vannhale i seg selv er ufarlig, kan symptomene ligne på mer alvorlige tilstander som halebensbrudd, infeksjon eller ryggsmerter. Veterinæren vil ofte undersøke hunden for å utelukke andre årsaker til smerte, og i noen tilfeller ta røntgen eller utføre andre undersøkelser for å bekrefte at det faktisk er vannhale og ikke noe annet.

Typiske symptomer

- Halen står rett ut et lite stykke før den henger rett ned
- Hunden vil ikke logre
- Den har smerte ved berøring av haleroten
- Hunden har vansker med å sitte normalt
- Den er nedstemt eller urolig

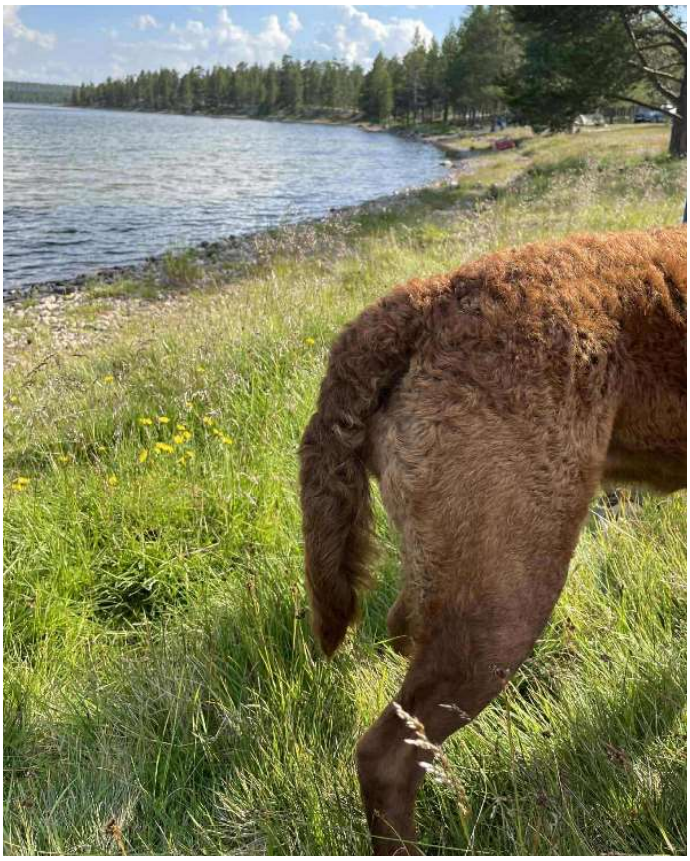

Chesapeake Bay retrieveren Suxa med vannhale etter en dag med bading i Femunden. Halen henger rett ned i den karakteristiske posisjonen for tilstanden, foto: Inger Johanne Lindholm

Hvem får vannhale

Vannhale sees oftest hos retrievere og fuglehunder, - hunder som bruker halen aktivt under arbeid, jakt, apport og svømming. Men enhver hund kan i prinsippet få det. Kulde og fuktighet øker risikoen, og mange eiere opplever at tilstanden dukker opp etter bading i kaldt vann, særlig tidlig eller sent i sesongen.

Behandling – dette hjelper hunden best

Heldigvis er vannhale ufarlig, selv om det ser dramatisk ut. Men det er smertefullt og krever behandling. De fleste hunder blir helt friske i løpet av tre til ti dager med riktig oppfølging. God smertelindring og betennelsesdempende medisiner, som veterinæren kan skrive ut, gjør at tilstanden går raskere over og lindrer smerten.

Gjør dette:

- La hunden hvile – ingen lek, jakt eller bading til smerten har gitt seg
- Unngå kulde og trekk – bruk gjerne et varmt dekken som dekker haleroten
- Når smerten avtar, kan hunden gradvis begynne med rolige turer igjen

Forebygging

- Unngå brå overgang fra hvile til hard trening
- Sørg for at hunden er godt oppvarmet før svømming
- Tørk hunden godt etter bading eller tur i regnvær og bruk gjerne et dekken
- Hold hunden i jevn aktivitet gjennom sesongen

Prognose

Prognosen er heldigvis god. De fleste hunder er tilbake til normalt i løpet av en uke, men tilbakefall kan forekomme. Ser du tegn til vannhale, la hunden hvile med en gang – da går det som regel raskt over. Et varmt dekken som dekker haleroten hjelper godt, og det er lurt å være ekstra forsiktig med hunder som har hatt vannhale før.

Kort oppsummert

Vannhale er en smertefull, men ufarlig tilstand som skyldes en overbelastning av halemuskulaturen. Det rammer oftest aktive hunder, og særlig retrievere som elsker å bade og jobbe. Med ro, smertestillende og betennelsesdempende medisiner er halen fort tilbake i full logrefart.

Rikke Brustad er veterinær og daglig leder ved K9 Nannestad Dyreklinikk, som er en klinikk med et ekstra fokus på jakt- og brukshunder. Hun har videreutdanning og internasjonal sertifisering innen ultralyddiagnostikk, og jobber mest med indremedisin, tannhelse og reproduksjon. Rikke er en aktiv jeger, eier to strihårede vorstehere og holder jevnlig foredrag om helse og skadeforebygging hos aktive hunder.

